خراسان رضوی

صفحه آخر

سه شنبه
۴ تیر ۱۳۹۸
۲۱ شوال ۱۴۴۰
۸ صفحه/شماره ۴۱۶۰

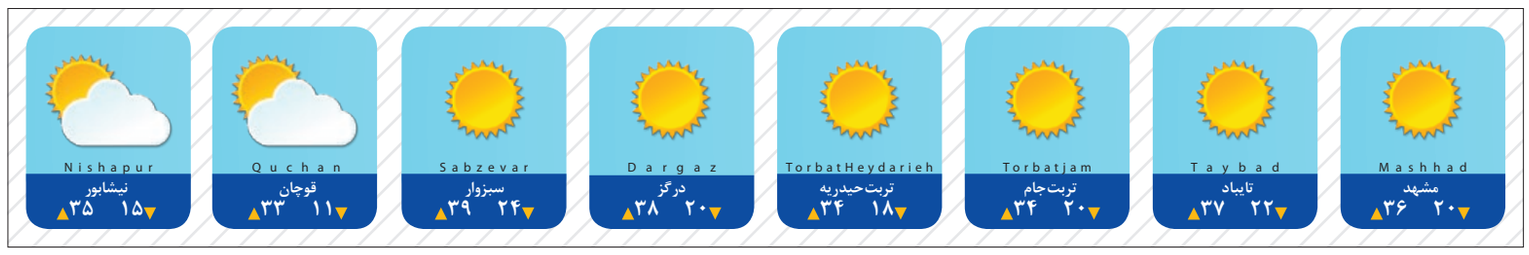

روزنامه خراسان رضوی:
رتبه یک نشریات استانی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرمسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

حکمت روز

امیرالمومنین (ع)

زبان خود را به نرم‌گویی و سلام کردن عادت ده تا دوستانت زیاد و دشمنانت کم شوند.
تصنیف غررالحکم و دررالکلم ص۴۳۵، ح۹۹۴۶

مناجات

علامه حسن زاده آملی

الهی، مصلی کجا و مناجی کجا؛ تالی فرقان کجا و اهل قرآن کجا؛ خنک آن که مصلی مناجی و تالی فرقان و اهل قرآن است!
الهی، عارف را با عرفان چه کار، عاشق معشوق بیند نه این و آن.
الهی، توانگران را به دیدن خانه خوانده‌ای و درویشان را به دیدار خداوند خانه؛ آنان سنگ و گل دارند و اینان جان و دل؛ آنان سرگرم در صورت‌اند و اینان محو در معنا؛ خوشا آن توانگری که درویش است!

تنور

عمو شاطر

آخرش به توسعه رسید

پریروز در گرمای ۳۷ درجه مشهد، شهردار، رئیس شورای شهر و جمعی از مسئولان جوان به منظور باز کردن مشکلات ترافیکی منطقه، از بولوار کشاورز و نواحی اطرافش بازدید کردند. عموشاطر با این بازدید مزاحی کرده است، امید آن که حداقل به خنک کردن هوا کمک کند!

حکایت

یک روز جالینوس (۱) ابلهی را دید که گریبان دانشمندی را گرفته و به آن دانشمند پرخاش و جسارت می کند. گفت: اگر این دانشمند نادان نبود، کار او با نادانان به این جا نمی کشید.

دو عاقل را نباشد کین و پیکار
نه دانایی ستیزد با سبکسار
اگر نادان به وحشت سخت گوید
خردمندش به نرمی دل بجوید
دو صاحبدل نگهدارند مویی
همیدون سرکشی و آزرم جویی
وگر بر هر دو جانب جاهلانند
اگر زنجیر باشد بگسلانند (۲)
یکی را زشت خویی داد دشنام
تحمل کرد و گفت ای خوب فرجام
بتر زانم که خواهی گفت آنی
که دانم عیب من چون من ندانی (۳)

۱- جالینوس پزشک نامدار یونانی که در سال ۱۳۱ تا ۲۰۱ میلادی می زیست.
۲- دو نفر اهل باطن، اگر پیوند دوستی آن ها به مویی برسد آن را نبرند، همچنین دو تن که یکی تندخو و دیگری نرم خو است ولی اگر هر دو طرف نادان باشند، رشته دوستی را اگر چه مانند زنجیر باشد، پاره می کنند.
۳- زشت خویی به شخصی دشنام داد آن شخص بردباری کرد و گفت: ای نیک عاقبت، من از آن زشت خوترم که تو مرا به دشنام یاد کنی، زیرا هیچ کس مانند خودم به عیب خودم آگاه نیست.

حکایت های گلستان سعدی به قلم روان

خط خطی

سارا صالحی

گفت‌وگو با امیر کربلایی‌زاده، بازیگر و استندآپ کمدین از بایدها و نبایدهای عالم هنر

امور خیرخواهانه نباید به شوی شخصی هنرمند تبدیل شود

«امیر کربلایی‌زاده»، برای طرفداران برنامه «خندوانه» با اجرای استندآپ کمدی‌های سرحال و جذاب شناخته می‌شود اما کارنامه بلند هنری و جوایز متعددی که از جشنواره‌ها و رقابت‌های مختلف به دست آورده، نشان از توان و علاقه‌اش به عالم تئاتر دارد. از اواخر دهه ۶۰ روی سِن رفته و بعد از سال‌ها خاک صحنه خوردن، حالا با شوقِ دیگری از هنر نمایش به شهرت رسیده است. به عنوان یکی از هنرمندان باسابقه و موفق معتقد است، نگاه مردم و مسئولان کشورمان به هنر نیاز به تغییر و اصلاح دارد. به اعتقاد وی، هنر باید به جای اولویت دسته چندم، به دغدغه اصلی جامعه بدل شود. با این هنرمند تئاتر، سینما و تلویزیون که به تازگی سفری به شهر مشهد داشته، در باب بایدها و نبایدهای حوزه‌های مختلف هنر به خصوص استندآپ کمدی گفت‌وگو کرده‌ایم.

اولین استندآپ کمدین مستقل کشور

«کربلایی‌زاده»، به‌رغم علاقه‌مندی‌اش به هنرهای نمایشی، طی چند سال اخیر بیشتر در حوزه نوپای استندآپ کمدی مشغول به نظر می‌رسد. اما نگاهی به سابقه هنری‌اش نشان می‌دهد که همیشه فعالیت در هنرهای نمایشی را ترجیح می‌دهد. از اواخر دهه ۶۰ وارد جریان آموزش و یادگیری تئاتر شده و تاکنون دست از تلاش و یادگیری بیشتر برنداشته است. برای همین تئاتر را خانه اول خود می‌داند و در صورتی که از تئاتر تامین شود، سعی می‌کند در آن باقی بماند. البته آخرین سریالش در شبکه نمایش خانگی هم با عنوان «هشتگ خاله سوسکه» با استقبال خوب مخاطبان روبه‌رو شده است.

با همه این اوصاف، مردم با نام و چهره کربلایی زاده از اجرای نمایش‌های استندآپ کمدی در خندوانه آشنا شدند ولی به گفته خودش، قبل از این که وارد خندوانه شود، اولین کسی بود که استندآپ کمدی را به طور مستقل در ایران اجرا می‌کرد. سال ۹۱ با استندآپ «چی شد که مار خوردم» کار خود را در این زمینه آغاز می‌کند. او سال‌ها سابقه تدریس در هنرهای نمایشی دارد و شاگردان زیادی را تربیت کرده است. در همین زمینه، مدتی است که دفتری را به منظور تحقیق، تولید و آموزش استندآپ کمدی راه‌اندازی کرده و هدفش از تشکیل این مجموعه را این طور بیان می‌کند: تدریس درست و اصولی استندآپ کمدی هدف من از تاسیس این مجموعه بوده تا این هنر نوظهور راه درست خودش را بین شمار فراوان علاقه‌مندانش پیدا کند و از محافل و مجالس خصوصی و نادرست سر درنیاورد. همین طور کتابی را با عنوان «واس خندیش» معادل فارسی لغت استندآپ کمدی و ترکیبی از سه کلمه وایسا، بخند و بیندیش تالیف کرده است که بعد از تحقیقات فراوان وارد بازار نشر می‌شود. درباره این کتاب بیشتر توضیح می‌دهد: احتمالا این کتاب در نهایت تا اواسط تیرماه وارد بازار کتاب می‌شود و در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد. هر آن چه درباره استندآپ کمدی از تاریخچه، چگونگی پیدایش، ویژگی‌ها، نقاط مشترک آن با دیگر هنرها و... لازم است بدانیم، در این کتاب گردآوری شده است.

خندانندِ سخت‌ترین مردم دنیا

این کمدین مطرح ادامه می‌دهد: استندآپ کمدی در دنیا در دسته هنرهای نمایشی قرار می‌گیرد و کمتر از ۱۰۰ سال عمر اجرا دارد، برای همین هنری بسیار جوان به حساب می‌آید اما این رشته به رغم جوانی روز به روز در حال گسترش و شناخته شدن از سوی مردم دنیاست، انتخاب یک کمدین به عنوان رئیس جمهور او کراین یکی از نشانه‌های بارز این موضوع است. این هنرمند جوان بر این باور است که خنداندن مردم ایران سخت‌تر از دیگر کشورهاست؛ چون مردم دیگر ملل پای استندآپ می‌نشینند تا بخندند اما مردم ایران می‌آیند تا کمدین آن‌ها را بخنداند. در واقع با یک موضع و انتظار پای طنزها می‌نشینند که طبیعتا نوعی مقاومت را شکل می‌دهد.

کربلایی‌زاده مرز میان استندآپ و دیگر شکل‌های سرگرم‌سازی را با تعریفی به خوبی روشن می‌کند و می‌گوید: بعضی‌ها خاطره‌گویی را با استندآپ اشتباه می‌گیرند. خاطره‌گویی تنها می‌تواند بخشی از استندآپ باشد، آن هم خاطره‌ای که خود کمدین بسازد تا هدفش را بیان کند. همین طور هر کاری که باعث خنده و سرگرمی مخاطب شود، استندآپ نیست. به نظر من استندآپ، با استفاده از ابزار نمایش و طنز، مسائل روز و اتفاقات سیاسی، اجتماعی و... را به نقد می‌کشاند و نگاه اصلاحی دارد و قضاوت درباره این نگاه تازه را به عهده مردم می‌گذارد. امیدوارم استندآپ بتواند فارغ از هر سلیقه و جانب داری، رسالت خود را در اندیشه‌سازی عملی سازد. بعد از همه این حرف‌ها، ترجیح شخصی او را بین بازیگری و استندآپ جویا می‌شویم که این گونه پاسخ می‌دهد: من بازیگرم و استندآپ کمدین؛ هر دو در حوزه هنری، بُعد نمایشی دارند و برایم فرقی نمی‌کند که در چه مدیومی کار کنم و دیده شوم. فقط پیشنهاد خوب سرنوشت تصمیم‌ها و انتخاب‌های حرفه‌ای مرا تعیین می‌کند.

هنر باید به اولویت اصلی ما بدل شود

با توجه به انتشار اخبار و اظهار نظرهای مختلف در خصوص ورود پول‌های کثیف به عرصه هنر با عنوان اسپانسر و سرمایه‌گذار، نظرش را در این باره هم جویا می‌شویم. وی در این خصوص بیان می‌کند: آن قدر بعضی از این سرمایه‌گذاران شرکت و حمایت سازمانی و عنوان تایید شده دارند و به آن‌ها در کشورمان وجاهت‌هایی داده شده که نه تنها هنرمندان بلکه هر کس دیگری هم به آن‌ها اعتماد و کار را با آن فرد یا مجموعه شروع می‌کند چون اصولا کار هنرمند بازرس و استعلام کننده یک به یک ادعاها نیست، این وظیفه نهادهای مرتبط با پیگیری بیت‌المال و حق و حقوق عمومی است. کربلایی زاده تاکید می‌کند: هنرمندان ما عمدتا سخت‌کوش اما متضرر هستند و فقط کار و هنر و عشق خود را دنبال می‌کنند. تنها چند صباحی است که بخش خصوصی به موضوعات هنری وارد شده و یک سری ماجراها مثل ورود پول کثیف به این عرصه پیش آمده و متاسفانه به دلیل در معرض دید بودن هنرمندان، آن‌ها زیر سوال رفته‌اند و به نظر می‌رسد فرد دیگری منفعت را برده اما ضررش برای گروه دیگری است. این هنرمند تئاتر، سینما و تلویزیون خاطر نشان می‌کند: اگر ما معتقد باشیم که هنرمند غذای روح ما را تهیه می‌کند، پس ما باید برای غذای روح‌مان هزینه کنیم و دغدغه داشته باشیم. اگر متولیان فرهنگی کشور این گونه بیندیشند، اوضاع و احوال فرهنگ عمومی و جامعه هنری دگرگون خواهد شد. در صورتی که این نوع نگاه جا بیفتد و تسری پیدا کند، هنر به جای اولویت دسته چندم، به اولویت اصلی ما بدل می‌شود؛ یعنی خوراک، پوشاک، مسکن و هنر.

میزان حضور در فضای مجازی به عیار هنرمند بستگی دارد

در سال‌های اخیر شاهد گسترش ضریب نفوذ فضاهای مجازی و رسانه‌ای در میان مردم به ویژه چهره‌ها و سلبریتی‌ها هستیم. نظرش را در خصوص میزان نقش‌آفرینی و اثرگذاری هنرمندان در این فضاهای نوین ارتباطی جویا می‌شویم. وی بر این باور است که «هنرمند صدای مردم جامعه است و باید با مسائلی که پیرامونش رخ می‌دهند، همراهی کند.» کربلایی‌زاده با مشروط ساختن این نظر اضافه می‌کند: اما افراط و تفریط در هر چیزی اعم از حضور در فضای مجازی، مخاطرات خودش را دارد و چه بسا باعث نابودی فردی شود. نه در قبال تغییرات پیرامونی خودبی‌تفاوت باشیم و نه آن قدر در جریان ها وارد شویم که یک سری جریان‌های اشتباه را رقم بزنیم.

امور خیرخواهانه نباید به شوی شخصی هنرمند تبدیل شود

اصالت خانوادگی اش به نیشابور و تربت حیدریه برمی‌گردد و به بهانه همین ریشه داشتن در خاک خراسان، مکرر به خطه خراسان و شهر مشهد سفر می‌کند. او همچون همه شیفتگان مکتب اهل بیت(ع) حس و حال زیارت صحن و سرای ثامن الحجج(ع) را وصف ناپذیر بیان و اضافه می‌کند: هر بار که برای پابوسی امام مهربانی‌ها می‌آیم، نیرو و توان مثبتی برای ادامه کار و زندگی دریافت می‌کنم. همچون بسیاری از هنرمندان، کربلایی زاده هم به امور خیرخواهانه و عام‌المنفعه شهرت دارد و هر از گاهی در این سفرهایش به شهر مشهد، سری به مراکز فعال در این عرصه می‌زند. دیدگاهش را درباره دلیل مشارکت در این گونه امور خیر هم می‌پرسیم که در پاسخ می‌گوید: مشارکت در این نوع حرکت‌ها هم در راستای هم‌سویی با جامعه‌ای است که من هنرمند هم یک عضو آن هستم. اگر به مدد آن چه در چنته داریم، گرهی باز شود، مسئولیت اجتماعی‌مان را به سرانجام رسانده‌ایم. این هنرمند تاکید می‌کند: این نوع مشارکت‌ها در همه جای دنیا با حضور چهره‌ها و هنرمندان انجام می‌شود البته در صورتی که تبدیل به شوی شخصی نشود و هدف و انگیزه‌ای برای کمک به فردی آسیب دیده یا دردمند باشد. اگر مردم من را به عنوان چهره‌ای مقبول پذیرفته باشند، این کمترین کاری است که از دستم برمی‌آید.

یادداشت

فرشید یزدانی

مدیرعامل انجمن حمایت از حقوق کودکان

خشونت علیه کودکان؛ زنگ خطری برای امنیت و سلامت جامعه

خشونت علیه کودکان، از آن دست آسیب‌هایی است که علاوه بر تحت تاثیر قرار دادن جنبه‌های انسانی و جریحه‌دار کردن احساس جامعه و تشدید احساس ناامنی، عواقب جسمی، روانی و اجتماعی بسیاری را برای سلامت کودک، خانواده و جامعه در پی دارد. خشونت علیه کودکان را می‌توان به خشونت جسمی، روانی و جنسی تقسیم‌بندی کرد اما در چارچوب این تقسیم‌بندی، هر روز شاهد اشکال متفاوتی از رفتارها و اقداماتی هستیم که به نوعی روح و جسم کودکان ما را آزار می‌دهد و زخمی عمیق از خود به جا می‌گذارد. به استناد پیمان‌نامه جهانی حقوق کودک، کودکان از کرامت و حریم خصوصی برخوردارند و والدین آن‌ها موظف‌اند که این موضوع را حفظ کنند، این در حالی است که گاهی خودخواهی والدین و غفلت آن‌ها به این اصل مهم به کودک آسیب وارد می‌کند. کارشناسان می‌گویند که پدیده خشونت علیه کودکان از جمله آسیب‌های اجتماعی است که تحت تاثیر عوامل و مولفه‌های متعددی شکل می‌گیرد. فقر، بیکاری، رفتارهای ضد اجتماعی و انزوای اجتماعی والدین و همچنین همسرآزاری و سوءمصرف مواد توسط والدین و... از عوامل موثر بر تشدید خشونت علیه کودکان است. گاه سازوکارهای جامعه نیز به این خشونت دامن می‌زنند و به نوعی به بازتولید آن کمک می‌کنند. این سازوکارها به صورت سیستماتیک به تولید این خشونت کمک می‌کنند. حال از آن جا که کودکان از جمله افراد آسیب‌پذیر در اجتماع هستند و به دلیل فقدان قدرت و ناتوانی دفاع از خود، بیشترین آسیب را از پدیده شوم خشونت متحمل می‌شوند و حال و آینده آنان قربانی آن می‌شود، چنان چه حقوق کودکان به درستی رعایت نشود، خسارت‌های جبران‌ناپذیری بر شخصیت و کرامت انسانی آنان وارد می‌شود. شواهد حاکی از آن است که این معضل اجتماعی به دلیل این که عمدتا در محیط خانواده و از سوی اعضای خانواده و بستگان صورت می‌گیرد، به صورت پنهان در جامعه رواج دارد و هر ساله تعداد زیادی از کودکان قربانی این آسیب می‌شوند. پیامدهای خشونت علیه کودکان تنها متوجه کودک و خانواده وی نیست و همه عرصه‌ها را در بر می‌گیرد، چه بسا کودک آزار دیده امروز، شخص آزارگر فردا خواهد بود و تا زمانی که عوامل حمایت اجتماعی وارد عمل نشود، این چرخه معیوب تداوم خواهد داشت. واضح است که حمایت از کودکان در صورتی موفق خواهد بود که با پیشگیری آغاز شود، از این رو کاهش یا کنترل این پدیده در گرو افزایش آگاهی در سطوح مختلف جامعه است. در وهله نخست، آگاهی پدر و مادر از حقوق کودک ضروری است، زیرا خانواده به عنوان مهم‌ترین پایگاه تربیت کودک، باید محیطی امن و کانونی گرم برای آنان باشد. در حقیقت همگانی شدن این آموزش‌ها که ریشه بسیاری از مشکلات جهانی را می‌خشکاند، نیازمند تلاش فراگیر و همکاری دولت‌ها با موسسات مردم‌نهاد است. متاسفانه مسئولان با وجود تاکید بر برخورد با این آسیب اجتماعی جدی، در راستای کنترل و بازدارندگی آن، سیاست و برنامه کارآمد و منسجمی را ارائه نمی‌دهند. یکی از مهم‌ترین ابعاد پنهان بروز خشونت علیه کودکان را باید در عملکرد نامطلوب ساختار حقوقی جامعه جست. ساختاری که حمایت‌های لازم را از کودکی که مورد خشونت واقع شده به عمل نمی‌آورد و مانعی جامع برای پیشگیری از تکرار این بحث نیست. در همین زمینه برای مقابله با این آسیب اجتماعی، ساختار حقوقی باید سیاست‌گذاری مشخص و معینی بر مبنای اقدامات پیشگیرانه، حمایتی و کیفری انجام دهد و مجدانه در رویکردهای عملیاتی، عزم متولیان امر را بر پیشگیری و برخورد با کودک‌آزاری و خشونت علیه کودکان نشان دهد. گرچه لایحه حمایت از حقوق کودکان و نوجوانان به تازگی به تصویب مجلس رسیده اما همچنان راه درازی تا عملیاتی شدن دارد. در مجموع باید توجه داشت که خشونت علیه کودکان، زنگ خطری برای امنیت و سلامت جامعه ماست و امروز باید گام‌های اساسی برداشته شوند تا کودکان ما مصون از آسیب‌هایی بمانند که تا پایان عمر همراه آن‌ها خواهد بود. بدیهی است که اقدامات پراکنده و موازی کاری مراجع گوناگون در مقابله با این پدیده، فاقد کارایی مطلوب و مناسب خواهد بود. بنابراین حل این معضل جز با همدلی و همکاری همه نیروهای اجتماعی، اعم از دولت و موسسات مردم‌نهاد و خانواده‌ها دست‌یافتنی نخواهد بود. نقش مثبت و تعیین‌کننده رسانه‌ها نیز در این بسیج همگانی همواره مورد تاکید است.